

Uluslararası Eğitim

PISA 2022 Türkiye Sonuçları: Puanlar, Sıralama ve Eşitlik

PISA 2022 Türkiye sonuçları: matematik 453, okuma 456, fen 476; 2003-2022 puan serisi, sıralama, okul türü ve eşitlik bulguları, okurken yapılan hatalar.

Uluslararası Eğitim

PISA 2022 Türkiye Sonuçları: Puanlar, Sıralama ve Eşitlik

bote.web.tr

BELGE BİLGİLERİ

Belge kodu	BT-058
Yazı no	58
Sürüm	1.0
Sürüm tarihi	28 Eylül 2026
İçerik izi	2F48 0325 5683
Yayımlayan	bote.web.tr

GÜNCELLEK KONTROLÜ

Bu belgeyi kullanmadan veya paylaşmadan önce güncelliğinden emin olunuz. QR kodu okutun ya da adrese girin: elinizdeki sürümün güncel olup olmadığını ve sonradan düzeltilen bir hata bulunup bulunmadığını gösterir.

bote.web.tr/d/bt-058/1-0

Hatalar düzeltildikçe yeni sürüm yayımlanır; bütün değişiklikler sitede sürüm geçmişiinde listelenir.

Bu belge tamamen ücretsizdir. Size satmaya çalışanlara itibar etmeyiniz.

Güncelliği kontrol et

bote.web.tr

Bölüm tanıtımı, eğitim fakültesi ve öğretmenlik rehberleri, eğitim teknolojileri ve öğrenme kuramları üzerine kaynaklı yazılar. Tamamı ücretsiz.

İÇİNDEKİLER

1. PISA 2022'de Türkiye: puanlar ve sıralama
2. 2003'ten 2022'ye puan serisi
3. Yeterlik düzeyleri: asgari ve üst düzey
4. Eşitlik: sosyoekonomik durum, okul türü ve cinsiyet
5. Okul yaşamı: aidiyet, disiplin ve güvenlik
6. PISA sonuçlarını okurken sık yapılan hatalar
7. Sonuç
8. Özet
9. Sık sorulan sorular
10. Kaynaklar
11. Atıf

PISA 2022 sonuçları açıklandığında Türkiye'de iki ayrı başlık öne çıktı: "Türkiye sıralamada yükseldi" ve "Türkiye hâlâ OECD ortalamasının altında". İkisi de doğrudur, ama tek başına ikisi de yanıltıcıdır. Bu yazı, Millî Eğitim Bakanlığı'nın PISA 2022 Türkiye Raporu ile OECD'nin Türkiye ülke notu ve ana raporundan PISA 2022 Türkiye sonuçlarını ayrıntılı olarak derliyor: puanlar ve sıralamalar, 2003'ten bu yana puan serisi, yeterlik düzeyleri, okul türü, sosyoekonomik durum ve cinsiyete göre farklar, okul yaşamı ve bu sonuçları okurken en sık yapılan hatalar. PISA'nın ne olduğu, örneklemin nasıl seçildiği ve puanların nasıl hesaplandığı için [PISA nedir?](#) yazısına bakabilirsiniz.

PISA 2022'de Türkiye: puanlar ve sıralama

PISA, OECD'nin 15 yaşındaki öğrencilerin matematik, fen ve okuma alanlarındaki becerilerini üç yılda bir ölçtüğü uluslararası bir değerlendirmedir; Türkiye 2003'ten beri katılıyor. 2021'de yapılması gereken uygulama COVID-19 salgını nedeniyle bir yıl ertelendi ve 2022'de 37'si OECD üyesi 81 ülkede, 29 milyon öğrenciyi temsil eden 690.000'den fazla öğrenciyle yapıldı. Bu döngünün ağırlıklı alanı matematikti. ^{[1][2]}

Türkiye PISA 2022'ye 12 bölgeyi temsil eden 196 okul ve 7.250 öğrenciyle katıldı. Uygulama 19 Nisan-13 Mayıs 2022 arasında bilgisayar ortamında yapıldı. Örneklemin yüzde 93,9'u 10. sınıf, yüzde 5,4'ü 9. sınıf öğrencisiydi; öğrencilerin yüzde 56'sı Anadolu lisesinde, yüzde 23'ü mesleki ve teknik Anadolu lisesinde okuyordu. ^[1] OECD, Türkiye'nin verilerinin PISA'nın bütün kalite standartlarını karşıladığını belirtti. ^[2]

Türkiye'nin ortalama puanları matematikte 453, okuma becerilerinde 456, fende 476 oldu. OECD ortalamaları sırasıyla 472, 476 ve 485, katılan 81 ülkenin ortalamaları ise 438, 435 ve 447'ydi. Türkiye'nin puanları üç alanda da tüm ülkelerin ortalamasından anlamlı biçimde yüksek, OECD ortalamasından düşüktü. ^[1] Sıralamalar şöyledir:

Alan	PISA 2015 (72 ülke)	PISA 2018 (79 ülke)	PISA 2022 (81 ülke)
Matematik	50. (OECD'de 34.)	42. (OECD'de 33.)	39. (OECD'de 32.)
Okuma becerileri	50. (OECD'de 34.)	40. (OECD'de 31.)	36. (OECD'de 30.)
Fen	54. (OECD'de 34.)	39. (OECD'de 30.)	34. (OECD'de 29.)

Veri notu: Sıralamalar MEB PISA 2022 Türkiye Raporu'ndan (2023). OECD ülkesi sayısı 2015'te 35, 2018 ve 2022'de 37'dir. Erişim: 27.09.2026. ^[1]

2003'ten 2022'ye puan serisi

Türkiye'nin yirmi yıllık puan serisi, OECD ortalamasıyla ve örneklemin kapsam oranıyla birlikte okunmalıdır. Aşağıdaki tabloda parantez içindeki değerler aynı döngünün OECD ortalamasıdır:

Döngü	Matematik	Okuma	Fen	Kapsam oranı
2003	423 (500)	441 (494)	434 (500)	0,36
2006	424 (498)	447 (492)	424 (498)	0,47
2009	445 (496)	464 (493)	454 (495)	0,57
2012	448 (494)	475 (496)	463 (501)	0,68
2015	420 (490)	428 (493)	425 (493)	0,70
2018	454 (489)	466 (487)	468 (489)	0,73
2022	453 (472)	456 (476)	476 (485)	0,74

Veri notu: Puanlar ve OECD ortalamaları MEB PISA 2022 Türkiye Raporu'nun Grafik 2.1, 3.1 ve 4.1'inden (2023). Kapsam oranı, OECD PISA 2022 Sonuçları Cilt I, Tablo I.A2.2'deki Kapsam Endeksi 3'tür: PISA örnekleminin temsil ettiği, okula giden ve gitmeyen bütün 15 yaş nüfusu içindeki pay. OECD fen eğilimlerini 2006'dan itibaren raporlar (Tablo I.B1.5.6); 2003 fen puanı bu yüzden eğilim karşılaştırmasına katılmamalıdır. Erişim: 27.09.2026.^{[1][3]}

OECD'ye göre Türkiye'nin 2022 sonuçları 2018'e göre matematikte aynı kaldı, okumada düştü, fende yükseldi: matematik 454'ten 453'e, okuma 466'dan 456'ya indi, fen 468'den 476'ya çıktı. Matematik ve fende 2022 sonuçları Türkiye'de PISA'nın ölçtüğü en yüksek sonuçlar arasındadır; okuma ise uzun dönem ortalamasına yakındır. OECD, Türkiye'yi on yılı aşkın bir dönemde çoğu alanda ilerleme gösteren az sayıdaki ülkeden biri olarak niteler.^[2]

Bu durağanlığın anlamı, OECD'deki gerilemeyle birlikte okununca netleşir. OECD ortalaması 2018'e göre fende 4, okumada 11, matematikte 17 puan düştü; Finlandiya, Norveç, Almanya, Fransa, İsveç ve Hollanda gibi ülkelerde matematik düşüşü 20 puanı aştı.^[4] Türkiye matematikte yerinde kalırken çok sayıda ülke geriledi; sıralamadaki yükselişin bir bölümü buradan gelir.

Serinin en dikkat çeken noktası 2015'teki düşüştür: üç alanda da Türkiye'nin en düşük ya da en düşüğe yakın puanları bu döngüdedir. 2015, Türkiye'de PISA'nın bilgisayar ortamına taşındığı ilk döngüdür.^[5] Bu yazı için incelenen raporlar düşüşü bu değişikliğe bağlamaz; tek bir döngüdeki sapmayı açıklamak için bu raporlardaki veri yeterli değildir.

Yeterlik düzeyleri: asgari ve üst düzey

Ortalama puan, öğrencilerin ne yapabildiğini tek başına anlatmaz. PISA bu yüzden puanları yeterlik düzeylerine çevirir; 2. düzey, öğrencinin temel becerilere sahip olduğu asgari düzey, 5 ve 6. düzeyler ise üst performans düzeyleridir. Türkiye'de öğrencilerin yüzde 61,3'ü matematikte, yüzde 70,7'si okumada, yüzde 75,3'ü fende asgari yeterlik düzeyine ulaştı. Üst düzeydeki öğrenci oranı matematikte yüzde 5,4, fende yüzde 4, okumada yüzde 1,9'du.^[1] OECD ortalamasında asgari düzeye ulaşan öğrenci oranı matematikte yüzde 69, okumada yüzde 74, fende yüzde 76; üst düzeydeki oran ise matematikte yüzde 9, okumada ve fende yüzde 7'dir.^[2]

Fende asgari düzeye ulaşan öğrenci oranı 2015'te yüzde 55,5'ten 2018'de yaklaşık yüzde 74,8'e, 2022'de yüzde 75,3'e yükseldi; aynı dönemde bu oran OECD ülkelerinde ve katılan bütün ülkelerde azaldı.^[1] Okumadaki tablo farklıdır: OECD'ye göre 2. düzeyin altında kalan öğrenci oranı 2012'ye göre okumada 7 yüzde puanı arttı, matematik ve fende anlamlı biçimde değişmedi.^[2]

TEDMEM'in analizi uzun dönemli bir sınırı vurgular: Türkiye'nin 2003'ten bu yana üç alandaki ortalama puanları (fende 424-476, matematikte 420-454, okumada 428-466) hep 2. yeterlik düzeyine karşılık gelen aralıktadır. Analiz ayrıca her beş öğrenciden birinin üç alanın hepsinde temel düzeyin altında kaldığını belirtir.^[4] Ortalama yükselse de öğrencilerin önemli bir kısmı için sorun hâlâ temel becerilerdir.

Eşitlik: sosyoekonomik durum, okul türü ve cinsiyet

Sosyoekonomik durum. Türkiye'deki öğrencilerin yüzde 33'ü, uluslararası sosyoekonomik ölçeğin en alt beşte birlik dilimindeydi; bu öğrencilerin matematik ortalaması 424 ile benzer arka plandaki öğrenciler arasında en yüksek puanlardan biriydi. Sosyoekonomik açıdan en avantajlı yüzde 25 ile en dezavantajlı yüzde 25 arasındaki matematik farkı 82 puandı (OECD ortalaması 93). Sosyoekonomik durum matematik puanlarındaki varyansın yüzde 13'ünü açıklıyordu (OECD'de yüzde 15). Dezavantajlı öğrencilerin yüzde 12'si ülkedeki en yüksek çeyreğe girebildi (OECD'de yüzde 10); bu öğrenciler akademik olarak "direncili" sayılır.^[2] Türkiye verisiyle yapılan çalışmalar da aynı ilişkiyi gösterir: PISA 2018'de sosyoekonomik durum endeksi hem devlet hem özel okullarda okuma, matematik ve fen puanlarının önemli bir yordayıcısıydı ve özel okullarda daha fazla varyans açıklıyordu; alt boyutlar arasında en güçlü yordayıcı bilgi ve iletişim teknolojisi kaynaklarıydı.^[6]

Okullar arası fark. Türkiye'de matematik puanlarındaki toplam değişkenliğin yüzde 55'i okullar arasında, yüzde 43'ü okullar içindedir. OECD ülkelerinde okullar arası pay ortalama yüzde 32'dir ve Türkiye bu payın en yüksek olduğu ilk on ülke arasındadır.^[1] Okul türüne göre matematik ortalamaları bu farkı açıkça gösterir:

Okul türü	PISA 2015	PISA 2018	PISA 2022
Fen lisesi	537	594	598
Sosyal bilimler lisesi	504	490	518
Anadolu lisesi	454	485	467
Anadolu imam hatip lisesi	398	426	444
Anadolu güzel sanatlar lisesi	373	393	403
Çok programlı Anadolu lisesi	379	376	400
Mesleki ve teknik Anadolu lisesi	391	409	395

Veri notu: Okul türüne göre matematik ortalamaları MEB PISA 2022 Türkiye Raporu Grafik 2.11'den (2023); okul türü Türkiye örnekleminin birincil tabakasıdır. Erişim: 27.09.2026.^[1]

Fen liseleri ile sosyal bilimler liselerinin ortalaması OECD ortalamasının üzerindeydi. 2015'e göre bütün okul türlerinin matematik ortalaması arttı; 2018'e göre ise Anadolu liseleri ile mesleki ve teknik Anadolu liseleri dışındaki okul türlerinde arttı.^[1] Bu farkların ne kadarının okulun katkısından, ne kadarının okula giren öğrencilerin farklılığından kaynaklandığını PISA tek başına söyleyemez: PISA her döngüde farklı bir 15 yaş örneklemini bir kez ölçer.^[1] Okul türü ile sosyoekonomik durumun birlikte işlediğini gösteren Türkiye çalışmaları da vardır: 983 üniversite öğrencisiyle yapılan bir araştırmada ailenin eğitim düzeyi, mesleği ve geliri, öğrencilerin yükseköğretimde hangi alanda okuduğuyla ilişkiliydi ve sosyoekonomik durum yükseköğretim öncesi eğitimin niteliğini ve hazırlık sürecini etkiliyordu.^[7]

Cinsiyet. Türkiye'de kız ve erkek öğrenciler matematikte benzer düzeydeydi; okumada ise kızlar erkeklerden 25 puan öndeydi. Okumada 2. düzeyin altında kalan öğrenci oranı erkeklerde yüzde 35, kızlarda yüzde 23'tü; matematikte üst düzeydeki öğrenci oranı ise erkeklerde yüzde 7, kızlarda yüzde 4'tü.^[2] PISA 2022 Türkiye verisiyle yapılan yol analizinde sosyoekonomik durum, matematik kaygısı ile çaba ve azim iki cinsiyette de matematik başarısını etkiliyordu; matematik öğretmenin desteği ise yalnızca kız öğrencilerde anlamlı bir etkiye sahipti.^[8]

Okul yaşamı: aidiyet, disiplin ve güvenlik

PISA 2022 öğrencilerin okul yaşamına ilişkin dikkat çekici veriler de sundu. Türkiye'de öğrencilerin yüzde 69'u okula ait hissettiğini söyledi (OECD'de yüzde 75); yüzde 28'i okulda kendini yalnız hissediyordu (OECD'de yüzde 16). Okula aidiyet duygusu 2018'e göre azaldı. Yaşamından memnun olmayan öğrenci oranı 2018'de yüzde 34 iken 2022'de yüzde 44'e çıktı; bu oran OECD ortalamasında yüzde 18'dir.^[2]

Matematik derslerindeki öğrenme ortamı da OECD ortalamasının gerisindeydi. Öğrencilerin yüzde 42'si derslerin çoğunda ya da hepsinde iyi çalışmadığını bildirdi (OECD'de yüzde 23). Öğretmenin her öğrencinin öğrenmesiyle ilgilendiğini söyleyenlerin oranı yüzde 58, ihtiyaç duyulduğunda ek yardım verdiğini söyleyenlerin oranı yüzde 56'ydı; 2012'de bu oranlar yüzde 68 ve 67'ydi. Okula giderken kendini güvende hissetmeyenlerin oranı yüzde 18'di (OECD'de yüzde 8). Öğrencilerin yüzde 61'i okul binasının COVID-19 nedeniyle üç aydan uzun süre kapalı kaldığını bildirdi.^[2]

Türkçe alanyazın okul ikliminin başarıyla ilişkisine uzun süredir dikkat çekiyor. PISA 2012 Türkiye verisiyle yapılan bir yol analizinde okul iklimi ve okul kaynakları, matematik okuryazarlığını orta ve yüksek etki büyüklüğündeki yollarla etkiliyordu.^[9] PISA 2022 verisiyle Türkiye'yi ve okullara daha fazla özerklik tanıyan Litvanya'yı karşılaştıran bir çalışma, özerk sistemde öğrencilerin kendini daha güvende hissettiği, işbirliğinin ve öğretmene sağlanan desteğin daha fazla olduğu bir okul iklimi buldu; yazarlar merkeziyetçi yapıda da bazı etkenler denetlenerek okul ikliminin iyileştirilebileceğini önerdi.^[10]

PISA sonuçlarını okurken sık yapılan hatalar

Sıralamayı puan gibi okumak. Sıralama katılan ülkelere bağlıdır ve katılımcı sayısı 2003'te 41 iken 2018'de 79'a, 2022'de 81'e çıktı.^{[5][1]} Sıralama değişimi ancak puan ve güven aralığıyla birlikte anlamlıdır; örneğin Türkiye'nin okuma puanının yüzde 95 güven aralığı 452-460'tır.^[1]

Kapsam oranını görmezden gelmek. PISA, 7. sınıf ve üzerinde okula kayıtlı 15 yaşındakileri ölçer. OECD'ye göre kapsam oranının düşük olması çoğunlukla erken okul terki, geç ya da kesintili kayıt ve sınıf tekrarından kaynaklanır; kapsamın artması eğitimin daha dezavantajlı gruplara yayıldığı anlamına gelir.^[3] Türkiye'de bu oran 2003'te 0,36 iken 2022'de 0,74'tür; 2022'de ülkedeki 1.266.433 kişilik 15 yaş nüfusunun 933.402'si örneklemce temsil ediliyordu.^[3] 2003 ile 2022 puanlarını karşılaştırmak, 15 yaş kuşağının farklı büyüklükteki kesimlerini karşılaştırmak demektir. OECD aynı raporda, düşük performanslı öğrenci oranındaki değişimleri yorumlarken kapsamdaki değişimin hesaba katılması gerektiğini Endonezya örneğiyle hatırlatır: orada kapsam 2015-2022 arasında yüzde 68'den yüzde 85'e çıkmıştı.^[3]

Küçük farkları büyütme. OECD, puan farklarını yorumlamak için üç ölçüt önerir: 20 puan yaklaşık olarak 15 yaşındaki öğrencilerin bir yılda öğrendiğine karşılık gelen "büyük" bir farktır; 10 puana kadar olan değişimler ardışık iki döngü arasında olağan kabul edilir; üçüncü ölçüt ise istatistiksel anlamlılıktır.^[3]

Bu ölçütlerle 2018'den 2022'ye matematikteki 1 puanlık değişim anlamsız, okumadaki 10 puanlık düşüş ise küçük ile orta arasındaki sınırdadır. Türkiye ile OECD arasındaki matematik (19 puan) ve okuma (20 puan) farkı ise yaklaşık bir okul yılına karşılık gelir.^[4]

Okuma düşüşünü tek nedene bağlamak. OECD, 2022'deki okuma akıcılığı bölümünde anlamsız cümlelere de art arda "evet" ya da "hayır" diyen örüntülü yanıtların Kore ve Türkiye'de OECD ortalamasının (yüzde 1,2) çok üzerinde olduğunu bildirdi. Rapor, alışılmadık görev biçiminin bazı öğrencilerde ilgisizliğe yol açmış olabileceğini, ama bu öğrencilerin testin tamamında da ellerinden geleni yapmamış olabileceğini not eder.^[3] Okuma puanındaki düşüş bu yüzden hem öğrenme hem de teste katılım açısından incelenmeye değerdir.

Dışlama oranını atlamak. PISA standartları ülkelerin hedef nüfusun en fazla yüzde 5'ini dışlamasına izin verir. 2022'de Danimarka, Hollanda ve İsveç dahil 16 ülke bu standardı karşılayamadı; Türkiye'nin genel dışlama oranı yüzde 5,6'ydı. OECD, dil nedeniyle yapılan dışlamalar çıkarıldığında Türkiye'nin oranının yüzde 5'in altına indiğini belirtir.^[3]

Sonuç

PISA 2022, Türkiye için iki gerçeği birlikte gösteriyor. Birincisi, uzun dönemli bir ilerleme var: matematik ve fen puanları PISA tarihinin en yüksek düzeylerinde, OECD ortalaması düşerken Türkiye matematikte yerinde kaldı ve bu ilerleme, örneklemin temsil ettiği 15 yaş nüfusu payı iki katına çıkarken gerçekleşti.^[2] İkincisi, temel sorunlar sürüyor: öğrencilerin yaklaşık yüzde 39'u matematikte asgari düzeyin altında, okumada üst düzeydeki öğrenci oranı yüzde 2'nin altında ve okullar arasındaki fark OECD ortalamasının çok üzerinde.^[1] Sosyoekonomik durumun etkisi OECD ortalamasından düşük görünse de okul türleri arasındaki 200 puanı aşan fark ve azalan aidiyet duygusu, ortalamanın arkasındaki eşitsizliğe işaret ediyor.^{[2][1]} Öğretmen yetiştirme sistemlerinin ülkeler arasında nasıl farklılaştığı için [Finlandiya öğretmen yetiştirme modeli](#) yazısına bakabilirsiniz.

Özet

- Türkiye PISA 2022'de matematikte **453**, okumada **456**, fende **476** puan aldı; üç alanda da OECD ortalamasının (472, 476, 485) altında kaldı. 81 ülke arasında matematikte 39., okumada 36., fende 34. sıradaydı.
- 2018'e göre matematik aynı kaldı, okuma 10 puan düştü, fen 8 puan arttı. Aynı dönemde OECD ortalaması matematikte 17 puan geriledi. OECD'ye göre Türkiye, on yılı aşkın sürede çoğu alanda ilerleme gösteren az sayıdaki ülkeden biri.
- Öğrencilerin **yüzde 61,3**'ü matematikte, **yüzde 70,7**'si okumada, **yüzde 75,3**'ü fende asgari yeterli düzeyine ulaştı; üst düzeydeki öğrenci oranı okumada yalnızca yüzde 1,9.
- Matematik puanlarındaki farkın **yüzde 55**'i okullar arasında (OECD'de yüzde 32). Ortalama puan fen liselerinde 598, mesleki ve teknik Anadolu liselerinde 395.
- PISA örneklemini 2003'te Türkiye'deki 15 yaş nüfusunun **yüzde 36**'sını, 2022'de **yüzde 74**'ünü temsil ediyordu. Yirmi yıllık seriyi okurken bu kapsam genişlemesi hesaba katılmalı.

Sık sorulan sorular

PISA 2022'de Türkiye kaçınıcı oldu?

Türkiye 81 ülke arasında matematikte 39., okuma becerilerinde 36., fende 34. sırada yer aldı. 37 OECD ülkesi arasında ise matematikte 32., okumada 30., fende 29. sıradaydı. Sıralamalar her üç alanda da PISA 2015 ve 2018'e göre yükseldi.

PISA 2022 Türkiye puanları nedir?

Matematik 453, okuma becerileri 456, fen 476. OECD ortalamaları sırasıyla 472, 476 ve 485; katılan 81 ülkenin ortalamaları ise 438, 435 ve 447'dir. Türkiye'nin puanları üç alanda da tüm ülkelerin ortalamasının üstünde, OECD ortalamasının altındadır.

Türkiye'nin PISA puanları yükseldi mi?

2018'e göre matematik yaklaşık aynı kaldı (454'ten 453'e), okuma 10 puan düştü (466'dan 456'ya), fen 8 puan arttı (468'den 476'ya). Uzun dönemde matematik ve fen puanları PISA'nın ölçtüğü en yüksek düzeylerde. Ancak aynı dönemde örneklemin temsil ettiği 15 yaş nüfusu payı da yüzde 36'dan yüzde 74'e çıktı; bu yüzden 2003 ile 2022 aynı öğrenci kitlesini karşılaştırmaz.

PISA 2022'ye Türkiye'den kaç öğrenci katıldı?

Türkiye PISA 2022'ye 12 bölgeyi temsil eden 196 okul ve 7.250 öğrenciyle katıldı. Uygulama 19 Nisan-13 Mayıs 2022 arasında bilgisayar ortamında yapıldı. Öğrencilerin yüzde 93,9'u 10. sınıftaydı; yüzde 56'sı Anadolu lisesinde, yüzde 23'ü mesleki ve teknik Anadolu lisesinde okuyordu.

PISA'da hangi okul türü en başarılı?

PISA 2022'de matematik ortalaması en yüksek okul türü fen liseleri (598), en düşük olanı mesleki ve teknik Anadolu liseleridir (395). Sosyal bilimler liseleri 518, Anadolu liseleri 467, Anadolu imam hatip liseleri 444 puan aldı. Bu farklar okulların katkısını olduğu kadar okullara giren öğrencilerin farklılığını da yansıtır.

PISA'da kız ve erkek öğrenciler arasında fark var mı?

Türkiye'de matematikte kız ve erkek öğrenciler benzer düzeydedir; okumada ise kızlar erkeklerden 25 puan öndedir. Okumada temel düzeyin altında kalan öğrenci oranı erkeklerde yüzde 35, kızlarda yüzde 23'tür. Matematikte üst düzeydeki öğrenci oranı ise erkeklerde yüzde 7, kızlarda yüzde 4'tür.

Kaynaklar

- 1 Millî Eğitim Bakanlığı (2023). PISA 2022 Türkiye raporu. Millî Eğitim Bakanlığı, Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü.
- 2 OECD (2023). PISA 2022 results (Volume I and II): Country notes, Türkiye. OECD Publishing.
- 3 OECD (2023). PISA 2022 results (Volume I): The state of learning and equity in education. OECD Publishing.
- 4 Demirci Celep, N. ve Sunar, S. (2024). PISA 2022 Türkiye için neler söylüyor? (TEDMEM Analiz Dizisi 10). Türk Eğitim Derneği.
- 5 Millî Eğitim Bakanlığı (2019). PISA 2018 Türkiye ön raporu (Eğitim Analiz ve Değerlendirme Raporları Serisi No: 10).

- 6 Esen, E. ve Adıgüzel, O. C. (2023). The effect of socioeconomic level on academic achievement: Evidence from PISA. Kuramsal Eğitimbilim Dergisi, 16(4), 925–947.
- 7 Bülbül, T. (2021). Yükseköğretime erişimin belirleyicileri olarak sosyoekonomik durum ve okul türü. Eğitim ve Bilim, 46(205), 303–333.
- 8 Çağlayan, N. ve Gelbal, S. (2026). Öğrencilerin matematik başarısını yordayan faktörler: PISA 2022 Türkiye örneği. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 27(2), 758–792.
- 9 Yıldırım, Y., Şahin, M. G. ve Sezer, E. (2017). PISA 2012 Türkiye örnekleminde okul özelliklerinin matematik okuryazarlığına etkisi. İlköğretim Online, 16(3), 1092–1100.
- 10 Köklücan, İ. ve Sezer, Y. (2025). PISA 2022 sonuçlarına göre okul özerkliği ve okul ikliminin incelenmesi: Türkiye ve Litvanya örneği. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, (64), 2006–2023.

Atıf

BÖTE Editör Ekibi. (2026, 27 Eylül). PISA 2022 Türkiye sonuçları: Puanlar, sıralama ve eşitlik. *BÖTE Blog*. <https://bote.web.tr/blog/pisa-2022-turkiye-sonuclari>

Bu belge hakkında. Bu PDF, bote.web.tr'deki [PISA 2022 Türkiye Sonuçları: Puanlar, Sıralama ve Eşitlik](#) yazısının BT-058 kodlu belgesinin 1.0 sürümüdür.

Sürüm geçmişi ve değişiklikler: bote.web.tr/d/bt-058. Güncel sürümü ve bütün yazıların PDF'lerini bote.web.tr/pdf adresinde bulabilirsiniz. Elinizdeki dosyanın bizim yayımladığımız sürümle birebir aynı olup olmadığını bote.web.tr/d adresinde denetleyebilirsiniz; dosya cihazınızdan dışarı gönderilmez.

© 2026 bote.web.tr · Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi

PDF merkezi

BÖTE bölümü, eğitim fakültesi ve öğretmenlik üzerine ücretsiz, kaynaklı yazılar. Bu belgenin güncel hâli ve çok daha fazlası sitede.

Blog yazıları

Eğitim teknolojileri, kuramlar ve öğretmenlik

bote.web.tr/blog

PDF merkezi

Güncel PDF'ler, sürüm geçmişi ve doğrulama

bote.web.tr/pdf

BÖTE hakkında

Bölümün tarihi, amacı ve fakültedeki yeri

bote.web.tr/about

Müfredat

Dört yıllık ders programı ve dersler

bote.web.tr/curriculum

Mezunlar ve meslek

Mezunların çalıştığı alanlar ve unvanlar

bote.web.tr/graduation

Belge doğrulama

PDF'inizin güncel ve özgün olduğunu denetleyin

bote.web.tr/d

Üniversite topluluklarını, etkinlikleri ve şirketleri tek uygulamada buluşturan ücretsiz kampüs platformu.

- **Dijital portföy**
Katıldığınız etkinlikleri ve sertifikalarını uniconnectly.com/@kullaniciadi adresinde herkese açık sergile
- **Sertifikalar**
Platformda verilen sertifikalar doğrulanmış işaretli, edu.tr e-postan onaylı
- **Topluluklar ve etkinlikler**
Üniversitelerdeki toplulukları ve takvimi tek ekranda gör, başvurulmuş etkinliklere katıl
- **Doğrulanabilir katılım**
QR ile giriş yaptığınız etkinlikler portföyünde doğrulanmış listelenir
- **Anlık fırsatlar**
Staj, iş ve burs duyuruları akışına düşer
- **Üye kartı indirimleri**
Takip ettiğiniz toplulukların anlaşmalı işletme indirimlerinden yararlan

Ücretsiz keşfet

QR kodu okutun ya da uniconnectly.com adresine girin.

Diğer yapımlarımız

UniConnectly gibi bunlar da bizim yapımlarımız. Bu belgeyi ücretsiz sunuyoruz; yapımlarımızı keşfetmeniz ve çevrenizle paylaşmanız, bu çalışmalarını sürdürmemiz için en büyük destektir.

ahmetcelen.com.tr

Üniversite ve kamu sınavlarına ücretsiz matematik: konu anlatımları ve PDF'leri, çıkmış sorular ve sınav geri sayımları.

ahmetcelen.com.tr

Hayvanseverlerin sosyal medyası ve veteriner akıllı klinik yönetim uygulaması.

veterito.com